

Податоци за анкетата

Тип: Теренска, стандардизирана анкета од затворен тип и можност за одредени наративни одговори, кои не се анализираа во текот на сумирање на резултатите, туку имаа само методолошка вредност. Анкетата користеше „**примерок на случајно движење**“ (random walk sample) со статичен анкетар, кој користи алгоритам за избор на испитаниците.

Начин на анкетање: со обучени анкетари и инструктори (контролори). Исклучиво индивидуално анкетање. Испитаниците беа замолен за соработка низ **прагматичка мотивација**, а ако имало потреба и со **катартичка мотивација**. Анкетните прашалници и анкетањето се пополнуваа на 2 јазици (македонски и албански).

Време на спроведување: Од 15 – ти до 27 - ми мај 2016 година. Теренскиот дел од анкетата траеше вкупно 6 дена, со дополнителни 3 дена за корективно анкетање и теренскиот дел и телефонската анкета, како контролна и со методолошка важност.

Места, кои се земени за анализа, од оние во кои анкетата спроведена: Скопје (8 локации), Битола, Прилеп, Гостивар, Тетово, Охрид, Штип, Велес. Селата беа групирани по општини: Прилепско, Охридско, Битолско, Скопско, Ново Село, Гевгелиско, Маврово и Ростуше.

Бројност на анкетни тимови и анкетари: 6 анкетни тима со 18 анкетари и 6 теренски инструктори. Делумно ангажирана агенција за помош во реализацијата на теренската анкета во одредени места. Сите теренски анкетари беа обучени и на секои 3 анкетари имаше 1 теренски инструктор (тим), кој во секое време го посматраше анкетањето на секој анкетар. Тука можност за грешка не постои.

Популационен примерок: 0,5 промили од целокупното население во РМ, односно 1.011 испитаници. **Репрезентативност на примерокот** е постигнат со анкетање во 8 градови и 21 село, групирани во 7 региони, како и со внимавање на етничката репрезентативност.

Претпоставен степен на доверба: (95 %)

Посакувана прецизност на мерење: $\pm 3 - 5$

При анализата одговорите се поставуваа во посакувани корелации спрема испитаниците, заради кои се бележеа некои ставки на персоналитетот. Како важни корелации ги поставивме:

Образование – познавања

Образование – партиска припадност

Етнос – мислења за низа ставови

Образование – ставови

Урбано – рурално

Состојба со вработеност

Висина на примања

Прашалникот беше оптимализиран за анкетањето да трае до максимум 15 минути и беше тестиран преку две скрининг групи и преку работилница за неспуриозност.

Анкетните резултати беа анализирани спрема однапред поставените хипотези и подолу следи сублимат од заклучоците.

Анализа на анкетни резултати

Кратка верзија

Испитаници (во%)

Образовна структура		Состојба со вработеност		Имотна состојба			
Без образование	7	Невработени	32	Под 10.000	12	До 50.000	4
Основно образование	23	Вработени	39	До 20.000	31	Над 50.000	3
Средно образование	45	Студенти	9	До 30.000	27	Без примања	10
Високо образование	21	Пензионери	18	До 40.000	13	Друго	2
Над високо образование	4						

Одбивања

Најмногу ги имаше во Штип (73,5%), потоа во Охридските села (69,6%), Скопје 67,4%, Илинден 64%, Велес 62%, Прилеп со 58,7%, Битола 55,8%, Битолските села со 54,8, а најмалку одбивања имаше во Општина Ново Село 23,1%.

Во просек анкетање одбиле 57,3 %. Вкупно пристапувања: 2864. Реализирани 1223 анкети.

Трик прашања

за проверка на знаење за надлежности на институциите

Прашања, кои ги поставивме:

Дали Парламентот правилно ги извршува законите, кои ги носи владата?

Дали мислите дека апелациониот суд носи закони во корист на граѓаните?

Дали мислите дека УЈП навреме може да го прочисти избирачкиот список?

Дали центрите за социјални грижи треба да ги засилат активностите за регистрирање на невработените лица?

Дали мислите дека Центарот за управување со кризи треба да се вклучи во решавање на политичката криза во РМ?

Понудено мени: не знам, нема таква надлежност, да, не.

Правилниот одговор на сите овие прашања е дека институцијата „нема таква надлежност“, но резултатите покажуваат високо непознавање на надлежностите на институциите.

Заклучок:

Ситуацијата со знаењата за надлежностите на институциите и нивниот делокруг на работа се катастрофални! На овој блок прашања, во просек најточно одговориле во Охрид (29,3%), потоа во Скопје 24,4%, па во Прилеп 24,2 %, а Битола (22,8%), Велес и Штип (двете со по 20,1%) се со слична дистрибуција на точни одговори. Албанците во Скопје (8,12%) и Тетово (14,1%) не одговараат исто, а Руралните општини имаат значително понизок процент на точни одговори. Штип (26,5%) и Битола (23%) најмногу одговориле „не знам“.

Вториот блок прашања го испитуваше познавањето на граѓаните на своите законски права, во корелација со нивната решеност и желба да го употребат тоа свое право.

Избор на одговори на прашања, кои ги поставивме:

2. Дали граѓаните имаат право да поведат судска постапка ако некое право им е нарушено

2.1. Дали вие би повеле таква постапка ако се работи на пример за функционер

	Друго	ДА	НЕ	Не знам	Разлика „да“
Просек на прашање 2	1,0	87,4	6,4	5,1	
Просек на прашање 2.1	3,0	70,6	13,5	13	16,8 %

3. Дали граѓанин има право да одбие да присуствува на митинг или јавна средба ако му е така наредено

3.1. Дали вие би одбиле таква наредба

	Друго	ДА	НЕ	Не знам	Разлика
Просек на прашање 3	5,3	72,1	15,2	7,3	
Просек на прашање 3.1	4	70	14,1	11,8	2,1

4. Дали граѓанин има право на протест, дури и ако протестот не е пријавен во полиција

4.1. Дали вие би излегле на таков протест

	Друго	ДА	НЕ	Не знам	Разлика
Просек 1	4,2	40,9	36,3	18,6	
Просек 2	4,8	33,2	44,3	17,6	7,7

Ова прашање може да се стави во корелација со следното прашање за насилните демонстрации.

5. Дали ако биде оценето дека нема друг начин, одобрувате и насилство на протестите

5.1. Дали вие би учествувале во такви насилни протести

	Друго	ДА	НЕ	Не знам	Разлика „не“
Просек 1	7,9	19,1	59,6	13	1,9
Просек 2	3,3	17,2	67,1	12,2	

На ова прашање е изразен висок страв да се учествува во неопходни насилни протести („ако нема друг начин“) од 59,6% кои не одобруваат насилне на демонстрациите и 67,1% кои не би учествувале во такви протести, наспроти 19,1% кои одобруваат такви протести 17,2% кои би учествувале на такви демонстрации. Ако се земе одговорот на претходното прашање, каде само 40,9 % мислат дека непријавените демонстрации се законско право, наспроти 36,3% кои мислат дека секој протест треба да биде претходно најавен во полиција и решеноста од 33,2 % да се искористи тоа право, наспроти 44,3% да не се искористи, гледаме дека се работи повеќе за **неинформираност** отколку за личен опортунизам. Ако на тоа му се додадат одговорите на прашањето „Дали полицијата употребува прекумерно насилство кон протестантите“, каде дека полицијата не употребува прекумерно насилство против демонстрантите се изјасниле 41,1% (22,3% - „Потполно да“ и 18,9% - „Делумно да“) од испитаниците, наспроти оние, кои мислат дека полицијата употребува прекумерно насилство (14,4% - „Делумно не“ и 30,2% Потполно не“) во висина од 44,6% (со 13,9% резервирани), станува јасно дека **однесувањето на полицијата е значаен фактор во одвраќањето на граѓаните да протестираат.**

Со оглед на фактот дека сите демонстрации во Македонија се „граѓански пристојни“, одговорите шокираат.

Граѓаните знаат дека не мораат да излезат на „нарачани“ протести и исто така висок процент не би излегле, но ова не одговара на вистината и практиката е различна и тоа јасно и недвосмислено ни го нотираа вработените во институциите во **57 – те структурирани интервјуа**, кои ги реализиравме пред анкетата. Тие нагласуваат дека „не е можно примените на работа барем во последните 5 години, да не присуствуваат на настан, ако им е така наредено“.

Ниското познавање на правото на непријавени протести е изненадувачко. Во анкетите од 2009 и 2011 година АГТИС констатира високи 64, односно 71% дека граѓаните знаеле за тоа право.

Третиот турнус прашања ги мери Верувањата за степен на сообразеност на замислената уставна положба на институциите спрема она што граѓаните сметаат дека практично се случува со уставната положба на институциите (чувство на однос за номинално и фактичка поделбата на власта).

1. Дали мислите дека кај нас во практика реално постои тројна поделба на власта

	ДА	НЕ	Не знам	Друго
Вкупно	28,1	57,4	12,9	1,5

Првото е директно прашање, кое е пондер за останатите од овој турнус и тука се крие суштината на одговорот **дали каузалноста функционира во свеста на просечниот граѓанин**. Значи, ако се каже дека кај нас не постои тројна поделба на власта, а така е и кажано во 57,4%, наспроти 28,1%, кои мислат дека постои, последично и СЈО би морало да биде уставна категорија, току заради тоа што треба да помогне да се воспостави повторно тројна поделба на власта. Сепак, само 52,6% од испитаните мислат дека СЈО не е противуставно тело.

2. Дали мислите дека Специјалното јавно обвинителство е противуставна институција

	ДА	НЕ	Не знам	Друго
Вкупно	27,5	52,6	18	1,8

3. Дали мислите дека државните институции се независни од Груевски и најблиските соработници

Одговорите на ова прашање се мошне индикативни и јасно е дека граѓаните веруваат дека институциите не се независни од Груевски и врхушката.

	ДА	НЕ	Не знам	Друго
Вкупно	17,7	65,3	15,2	1,8

Овие одговори, ако се соберат и поделат со бројот на поставените прашања, се добива степен на „Општа каузалност“.

Четвртата група прашања општите прашања ги пропуштата низ дневно – политичка призма за да се види дали општиот принцип се применува во проценка на посебни политички прашања.

1. Дали мислите дека судот постапи правилно кога не ги притвори лицата за кои СЈО бараше притвор
Иако само 52,6 % мислат дека СЈО е уставно валидна институција, 61,4% не се согласуваат со одлуката на судиите, кои не ги притворија обвинетите лица од страна на СЈО.

	ДА	НЕ	Не знам	Друго
Вкупно	19,9	61,4	16,9	1,6

2. Дали се согласувате со аболицијата на Претседателот Иванов

Со аболицијата на Иванов не се согласуваат 74,9%, наспроти и објаснува заради што имаше толку голем револт во граѓанството со објавувањето на аболицијата.

	ДА	НЕ	Не знам	Друго
Вкупно	14,2	74,9	9,4	1,4

4. Дали мислите дека владата оправдано се задолжува

Низок процент на доверба во владините политики на задолжување (16,6%) и висока недоверба во целите на задолжувањето (64,9%).

	ДА	НЕ	Не знам	Друго
Вкупно	16,6	64,9	14,9	3,5

Кај интелектуалците (универзитетски образовани и над тоа) Македонците „да“ одговориле во 9,2%, „не“ 85,5%, а не знаеле 3,3%. Кај интелектуалците Албанци 11,5% потврдно одговориле, 88,5% одречно, без „не знам“ одговори. Од другите националности 12,5% одговориле потврдно, а 87,5 одречно, без „не знам“ одговори.

Ако процентите на одговорите на овие прашања се соберат, поделат со бројот на прашања, ја добиваме „Дневната каузалност“ или „Дневната логика на расудување“.

Кај овој турнус прашања се воочува дека „дневната логика“ ја надминува општата каузалност од претходната група прашања (општата каузалност е околу 60%, а дневната околу 68%) што укажува на силен генератор на намалување на општата каузалност (веројатно пропагандата, која не се бори „дневно“, туку „стратешки“ со јавната логика и морал).

Петтиот турнус прашања произлегува од граѓанскиот непосреден контакт со институциите и нивното чувство за конкретните услуги, кои ги добиваат во институциите. Тоа е „третата страна на ставот“, кој е склоп на 1. Чувства за институциите, 2. познавање на нивните надлежности и како ги остваруваат и 3. На нивната практика со институциите (без тоа не може да се испита „став“).

1. Дали мислите дека процедурите во институциите:

	Се упростуваат	Се усложнуваат	Не знам	Исто е
Вкупно	17,0	53,0	17,3	13,0

2. Дали сега во споредба со порано, граѓаните за услугите на институциите плаќаат

	Помалку	Повеќе	Не знам	Исто е
Вкупно	11,4	52,8	20,2	15,3

3. Во споредба со порано, потребното време за да завршите една работа во институциите е

	Пократко	Подолго	Не знам	Исто е
Вкупно	15,3	47,9	17,6	18,9

4. Во споредба со порано, за да завршите една работа во институциите дали треба да посетите.....институции

	Помалку	Повеќе	Не знам	Исто
Вкупно	15,3	46,6	20,9	16,9

5. Дали мислите дека во последните години има воведено нови давачки, кои порано ги немаше

	ДА	НЕ	Не знам	Исто
Вкупно	65,6	15,2	15,4	4,0

Граѓаните мислат дека процедурите на институциите се усложнуваат (53%), со високи 30% дека не можат да проценат, а заради што е тоа така експертите не се согласни потполно.

Експертите знаат дека сега граѓаните плаќаат повеќе од порано, а тоа го мислат 52,8% испитаници. Постојат серија трикови на властите како граѓаните, а посебно деловните субјекти и другите субјекти на пазарот да плаќаат повеќе, а истовремено да се соопштува дека одредени трошоци се намалени.

Шестиот дел го испитува **ОСД** (општествено структурираниот дефект). ОСД е традициски дефект на рационализација, правдање и подведување под „нормално, етички, секојдневно“ на очито неморални, криминални, социопатолошки настани, тврдења, постапки, политики.

Прашањата беа заведувачки тврдења – формулирани во „народен стил“, за да предизвикаат одобрување кај соговорникот: „Дали се согласувате со мислењето дека...“

1. Оваа влада е добра заради тоа што иако краде-повеќе дава на граѓаните

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	12,1	9	6,2	57,3	15,4

2. Подобро е да има вработувања без потреба, отколку луѓето да бидат на социјална помош

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	19,3	12,9	13,9	40,6	12,2

3. Луѓето, кои ги вработила партијата во институциите, на партијата треба да и вратат некако

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	22,6	16,6	9,4	43,3	9,4

5. Ако си функционер, глупав си ако не крадеш

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	17,1	10,3	10,0	55,5	6,9

6. Нема заради што институциите да даваат отчет пред народот, кога се избрани од народот

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	13,2	8,0	8,2	58,3	11,7

7. Не е грев ако се снајдеш, па и да е малку незаконски. И ти да беше така ќе правеше.

„Снајдувањето“ во народната традиција нема конотација на неморал, криминал, а во комбинација со традициското „И ти така ќе правеше“ е високозаводлива комбинација, која го релативизира моралното расудување. На ова прашање потврдно одговориле (кумулятивно: „потполно да“ и „делумно да“) 27,4%. Суштински прашањето бр. 5 е потполно исто со ова прашање, но е релативизирано со додавката „и ти да беше така ќе правеше“, кое завело дополнителни 5,4%. Заедно со 9,4% анкетирани, кои не знаеле да проценат, имаме кумулативни 42,2% од испитаниците, кај кои „снајдувањето“ поминува. Тоа не е комплимент за нас сите.

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	21,3	11,5	11,1	46,5	9,4

8. Нормално е што партијата ги поставува судиите на функции, затоа што така се води држава

Кога нема прашање „во народен стил“ (дискурсот е друг) одговорите се поинакви. 57,3% не се согласиле со исказот, и заедно со 9,6%, кои одговориле „делумно не“, кумулира 66,7%.

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	14,9	8,0	9,6	57,3	10,1

Седмиот дел е наменет за испитување на ставовите и мислењата околу влијанието на владината пропаганда врз принципот на каузалност за политичките настани и улогата на институциите во тие процеси (каузалноста се испитува низ серија прашања, што значи дека имаме работа со сложени заклучоци, односно со „изведена каузалност“). Овде е битен каузалниот процес на поврзување на постапките на властите, во кои ги злоупотребуваат институциите било директно, било преку контрадемонстрациите. Главно прашање е дали граѓаните поврзале дека единствен делотворен и ефикасен актер на политичката сцена, кој има сила, институции, пари и медиуми е ВМРО – ДПМНЕ, што е единствен извор на каузалност за објаснување на настаните..

1. Македонија не е загрозувана од странските служби и домашните издајници

Ова тврдење е поврзано со прашањето бр. 4 (дека странците го подржуваат Зоран Заев), и бр. 5 (Нелегалните снимки се правени во македонската тајна служба) за да се истражи когнитивната дисонанца, која сигурно ефектуирала од долготрајните настојувања на ВМРО – ДПМНЕ дека странците сакаат да ја уништат Македонија.

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	19,3	8,5	11,3	45,2	15,4

4. Меѓународната заедница ги поддржува постапките на Зоран Заев

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	38,7	16,8	6,4	19,9	18,1

5. Нелегалните снимки се правени во македонската тајна служба

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	42,9	7,4	4,8	15,3	29,6

11. Протестите организирани од ГДОМ се за спас на Македонија

Сега да ги ставиме погорните резултати во корелација со прашањето бр. 11 во оваа серија. Граѓаните не веруваат дека ГДОМ ја спасува Македонија во 52,9% со 9,4% и тоа дава кумулативно 65,3% недоверба во прокламираната мисија на ГДОМ, па со тоа и на властите.

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	15,4	6,0	9,4	52,9	16,1

2. Груевски стои зад одлуката на Уставниот суд која му допушта на претседателот на државата да помилува

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	43,6	13,0	6,0	24,0	13,2

3. Груевски стои зад аболуцијата (помилувањето) од страна на Претседателот

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	45,3	12,3	7,1	20,3	14,8

6. Телефонските и интернет комуникации државата ги прислушува, односно следи

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	52,8	11,4	3,5	11,6	20,5

7. Фрлањето боја на зградите на институции од страна на демонстрантите не е вандализам

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	29,3	18,1	9,3	30,4	13,8

8. Договорот од Пржино цело време го кочи Зоран Заев со преголемите барања

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	22,5	8,5	8,9	35,3	24,7

9. Настаните во Кумановското „Диво насеље“ ги организираа Груевски и Мијалков

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценува
Вкупно	26,6	11,3	2,9	24,9	34,1

10. Демолирањето во Општина Центар минатата година, од страна на демонстрантите е оправдано, затоа што Жерновски ги испровоцира демонстрантите со своите одлуки

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценув
Вкупно	14,9	8,3	8,5	46,4	21,7

12. Полицијата не употребува прекумерно насилство кон протестантите

	Потполно да	Делумно да	Делумно не	Воопшто не	Не проценув
Вкупно	22,3	18,9	14,4	30,2	13,9

Самите резултати говорат за себе. Кумулативно да, односно мислење дека полицијата не употребува прекумерна сила против демонстрантите имаме кај 41,2%, а кумулативно „не“ кај 34,6%. Тоа е очекуван и традиционален одговор. Нас и понатаму „полицијата не штити“, иако во реалноста скоро и да не ги гледаме, освен за лошо.

Владини проекти – проценка

1. Проценете ја успешноста и потребноста на следните проекти на владата

Понудено мени: Успешно - неуспешно; Потребно - непотребно, Не можам да проценам

Просек на одговор: „Не можам да проценам“: 17,5

Генерално, нема јасна согласност дали проектите на владата се успешни, додека за потребноста на тие проекти граѓаните сметаат дека се тоа потребни проекти, освен проектот „Скопје 2014“, за кој само 19% го сметаат за потребен и 27% за успешен.

Најпотребни и најуспешни проекти испитаниците ги сметаат: Субвенции за земјоделците (Успешен 71%, Потребен 78%) и Легализацијата на бесправно изградените објекти (Успешен 64%, Потребен 69%). За најнеуспешни ги сметаат проектите „Македонија вработува“ (38%) иако 67% сметаат дека е потребен како проект, потоа „Простување долгови на неплаќачите“ со 35% успешност иако 53% сметаат дека е тоа потребен проект.

Легенда

Прилеп	п	Скопје	с	Скопски Албанци	А	Кавадаречки села	5
Битола	б	Охрид	о	Маврово и Ростуше	3	Гевгелиски села	6
Велес	в	Битолски села	1	Илинден	и	Гостивар	г
Штип	ш	Охридски села	2	Ново Село	4	Тетово	т

Успешност на секој проект поединечно	п	б	в	ш	с	о	1	2	А	3	и	4	5	6	г	т	Просек
Купи куќа купи стан	41	41	39	47	58	61	49	51	46	48	37	36	63	51	33	39	46
Компјутер за секое дете	30	37	42	36	32	62	37	46	40	49	29	59	54	46	32	22	41
Македонија вработува	26	35	26	34	39	27	29	37	33	41	47	62	59	58	35	25	38
Скопје 2014-та	19	26	26	29	41	22	21	20	35	31	10	44	40	30	27	11	27
Мој термин	33	39	35	50	55	48	53	56	66	66	53	51	53	68	55	49	52
Инсустриски зони	44	35	44	55	58	33	53	50	61	46	57	55	55	60	40	56	50
Рамковно вработување во институциите	48	54	67	56	56	60	58	72	50	64	58	31	37	32	49	48	52
Легализација на бесправно изградени објекти	71	60	66	68	69	49	62	63	65	49	77	68	64	63	61	65	64
Намалување глоби за стопански субјек	35	36	57	40	54	44	38	24	75	45	28	48	61	72	50	48	47
Простување долгови на неплаќачи (сиромашни)	35	13	17	30	35	37	28	26	50	32	26	29	72	55	37	40	35
Субвенции за земјоделците	72	68	50	77	68	71	77	78	86	84	63	76	75	80	48	57	71
Инвестирај во Македонија	46	28	49	40	55	28	25	43	57	48	46	67	36	44	32	35	42
Вкупно	42	39	43	47	52	45	44	47	55	50	44	52	56	55	42	41	47

Околу потребноста на проектите во игра е народната „се треба“, па високо ја оценуваат потребата за вакви проекти, дури и да се покажале неуспешни. Експертите се согласни дека се ова популистички проекти, кои се наменети само за одржување на власт, додека ефектите на терен се катастрофални.

За чудење е дека намалувањето на глобите за стопанските субјекти не е толку високо ценето, иако има попозитивни ефекти од сите други. Вистина е дека владата стави акцент врз проектите и тука е потрошена најголема пропагандна енергија. Овие проекти никогаш не можеше никој да ги мониторира, па ефектите се прераскажани само од владата.

Потребност на секој проект поединечно	п	б	в	ш	с	о	1	2	А	3	и	4	5	6	г	т	Просек
Купи куќа купи стан	64	63	62	81	76	78	75	73	40	74	67	28	56	57	49	66	63
Компјутер за секое дете	39	39	58	77	50	52	52	35	53	47	22	63	56	42	55	71	51
Македонија вработува	61	72	80	82	70	68	64	73	59	65	50	63	70	71	64	54	67
Скопје 2014-та	16	15	19	17	27	20	13	14	20	16	8	43	30	28	14	10	19
Мој термин	52	45	77	79	67	64	56	73	68	70	74	45	71	79	61	74	66
Инсустриски зони	48	57	69	68	70	52	59	68	69	51	73	58	61	68	61	61	62
Рамковно вработување во	56	21	59	65	56	35	21	54	59	57	34	29	29	35	66	67	46

институциите																		
Легализација на бесправно изградени објекти	56	65	82	72	77	67	65	81	64	60	72	69	71	66	65	72	69	
Намалување глоби за стопански субјек	66	58	69	66	76	65	47	69	60	66	74	65	73	77	65	61	66	
Простување долгови на неплаќачи (сиромашни)	50	36	42	42	58	65	34	75	74	70	69	26	73	60	38	33	53	
Субвенции за земјоделците	85	60	72	89	81	66	81	89	91	84	75	79	85	80	64	75	78	
Инвестирај во Македонија	70	78	80	81	70	68	65	63	60	65	62	70	36	67	66	24	64	
Вкупно	55	51	64	68	65	58	53	64	60	60	57	53	59	61	56	56	59	

Преглед по проекти Успешност – потребност во %

Проект	Успешност	Потребност
Купи куќа купи стан	46	63
Компјутер за секое дете	41	51
Македонија вработува	38	67
Скопје 2014-та	27	19
Мој термин	52	66
Инсустриски зони	50	62
Рамковно вработување во институциите	52	46
Легализација на бесправно изградени објекти	64	69
Намалување глоби за стопански субјек	47	66
Простување долгови на неплаќачи (сиромашни)	35	53
Субвенции за земјоделците	71	78
Инвестирај во Македонија	42	64
ВКУПНО	47	59

Сепак, овие владини акции само 35,4% испитаници ги сметаат за реформи на институциите, додека 47,9% не ги гледаат за такви.

Дали сите овие проекти ги сметате за реформи во институциите			
	ДА	НЕ	Друго
Просек	35,4	47,9	16,7